

Suomi ja EU (kpl 13)

KUUSANKOSKEN LUKIO/PARKKONEN

1970-luvulla EEC:tä (Talous- ja rahaliittoa vastustettiin) vahvasti mielenosoituksissa.

Katsotaan videoita EU:n vastaisista mielenosoituksista Suomessa

SUOMEN LIITTYMINEN

Jäsenyysneuvottelujen käydessä kiivaimmillaan alkuvuodesta 1994 lähettivät maanviljelijät unionille omat kylmät terveisensä.

Parintuhannen viljelijän joukko osoitti näyttävästi mieltään EU-lähetystön edustalla Helsingin Pohjois-Espalla. EU-lippu kiskottiin salosta ja tonnilasteittain lunta kaadettiin Espalle.

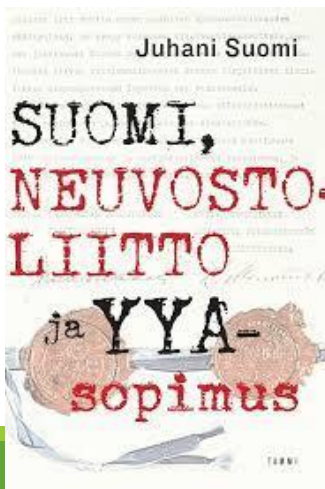
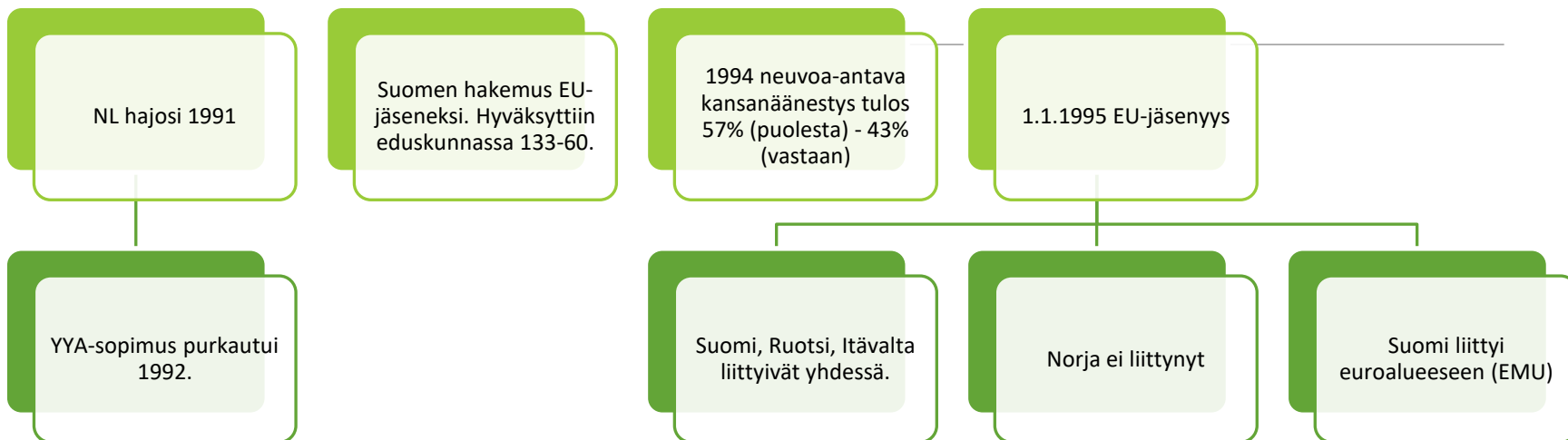
<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2009/05/28/euta-vastustettiin-1990-luvulla-haloin-ja-palavin-heinapaalein>

Argumentteja EU-jäsenyyden puolesta – vastaan:

Tehdään harjoitus.

Tie unioniin

YYA-Suomesta EU-Suomeksi:

EU-jäsenyys perusteluja?

PUOLESTA

Taloudelliset syyt.

Yritysten kilpailukyky paranee.

Sisämarkkinahyödyt.

Ollaan mukana ”päättävissä pöydissä”.

Turvallisuuspoliittiset näkökulmat.

”Oikea viiteryhmä”, kuulutaan länteen.

VASTAAN

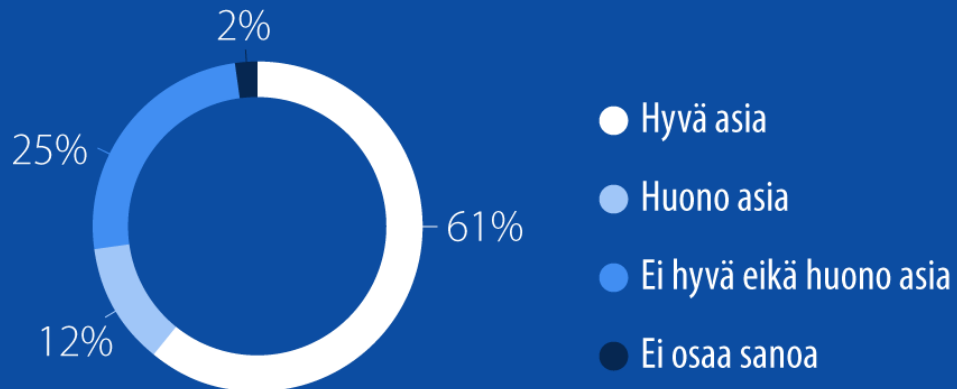
Maatalousyrittäjien huoli toimeentulosta.

Kansallisen itsenäisyyden/itseääräämisoikeuden menetys.

Puolueettomuuspolitiikan menettäminen.

Suomen EU-jäsenyys on

(Mielipiteet Suomessa)

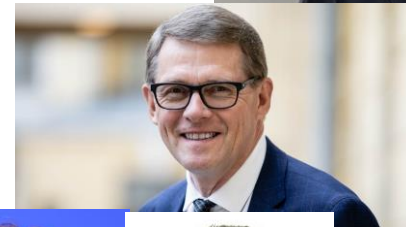
Lähde: Eurobarometri 89.2

Barometri EU-jäsenyyden suosioista 2018

Suomen hallitukset ja EU-politiikka – yhteenvedo:

- 1. Lipponen I (1995-1999) ja II (1999-2003) (SDP)**
 - Pyrkimys ytimiin (EMU, Schengen)
 - 1999 puheenjohtajuus
- 2. Vanhanen I (2003-2007) ja II (2007-2010) (KESK)**
 - Varovaisuus, ei yhtä aktiivisuutta
 - Suomella hyvä maine, joka täyttää velvoitteet.
- 3. Katainen (2011-2014) ja Stubb (2014-2015) (KOK)**
 - Kriittisyys ja suoranainen vastarinta
 - vakausvaatimukset
 - Schengenin laajentumisen estäminen (Bulgaria, Romania)
- 4. Sipilä (2016-2019) (KESK)**
 - Kriittisyys ja suoranainen vastarinta jatkuivat
 - Suomi edelleen maineeltaan luotettava maa
- 5. Rinne (2019) – Marin (2019-) (SDP)**
 - Suomella aktiivinen, kehittävä rooli
 - Oikeusvaltioperiaatteen korostaminen
- 6. Orpo 2023 ->**

Suomen EU- politiikka 1995-2022

Yleistä:

- Yhteistyö muiden maiden kanssa – liittoutuminen, erityisesti kumppanuus Angela Merkelin Saksan kanssa.
- Yhteistyö muiden pienten valtioiden kanssa.
- Pyrkimys taloudelliseen vakauteen, ”säästämiseen”.

Oikeusvaltioperiaate

- yhteisesti noudatettavat säännöt Suomelle tärkeitä.

Perustuslaki vuonna 2000

- Pääministeristä tärkein EU-toimija
- Pääministerin ja hallituksen asema vahvistunut presidentin kustannuksella.
- **Eu-ministerivaliokunta hallituksessa vastaa EU-asioista**
- **Suuri valiokunta eduskunnassa vastaa EU-politiikasta**
- Suomen Brysselin suurlähettiläällä merkittävä rooli asioiden valmistelussa

Suomen komissaarit 1995-

Erkki Liikanen 1995-2004

- EU:n budjetista ja tarkastustoiminnasta vastaava komissaari (Santerin komissio, 1995-1999)
- EU:n teollisuudesta ja yritystoiminnasta vastaava komissaari (Prodin komissio, 1999-2004)

Olli Rehn 2004-2014

- EU:n talous- ja raha-asioista vastaava komissaari (Barroson komissio, 2010-2014)
- EU:n laajentumisasioista vastaava komissaari (Barroson komissio, 2004-2010)
- EU:n teollisuudesta ja yritystoiminnasta vastaava komissaari (Prodin komissio, 2004)

Jyrki Katainen 2014-2019

- EU:n talous- ja raha-asioista vastaava komissaari (Barroson komissio, 2014)
- EU:n työllisyydestä, kasvusta, investoinneista ja kilpailukyvyistä vastaava komissaari (Junckerin komissio 2014-2019)

Jutta Urpilainen 2019-

EU:n kansainvälisistä kumppanuuksista vastaava komissaari (Von der Leyenin komissio, 2014)

Siis mikä

EU-puheenjohtajuus?

EU-asioiden eteneminen Suomessa

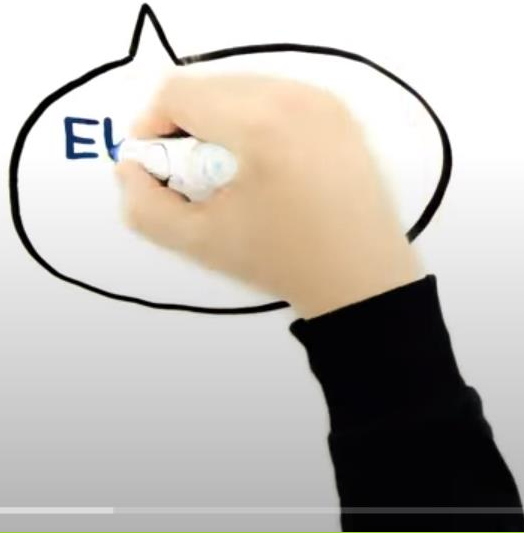
Hallituksen (pääministerin) asema keskeinen

- **Valmistelu ministeriöissä + lakiesitykset EU-lainsäädännöstä**
- EU-MINISTERIVALIOKUNTA
- Brysselin Suomen EU-suurlähettiläs + Suomen EU-asioiden komitea: valmistelevat ministerivaliokunnan kokoukset, tärkeä linkki kotimaan ja Brysselin välissä.
- Pääministerin ilmoitukset, tiedonannot
- Presidentti mukana kansainvälisiä sopimuksia käsiteltäessä

Eduskunnan itsenäinen lainsäädäntövalta vähentynyt

- Eduskunta tiiviisti mukana EU-lainsäädännön valmistelussa sekä neuvotteluissa
- Asetukset, direktiivit (2/3 lakiehdotuksista EU-taustaisia)
- **Kaikki valiokunnat käsittelevät EU-asioita** omien painotustensa mukaisesti.
- **Suuri valiokunta:** valiokuntien mietintöjen yhteenveto sekä ministerineuvostossa päätettävien asioiden Suomen neuvottelukannat ja ministerin ”evästyksen” sekä kuulemiset.
- Jäsenmaiden parlamenteilla on oma toimisto Brysselissä

EDUSKUNTA OSALLISTUU EU:N PÄÄTÖKSENTEKOON

Katsotaan video: Eduskunta osallistuu EU:n päätöksentekoon.

Vaikuttaminen
ministerineuvostossa:

Kontaktit virkamiehiin –
valmisteluvaiheessa vaikuttaminen!

Komission ehdotus – ministerineuvoston
työryhmät (jäsenvaltioiden jäsenet ottavat
kantaan) (yhteistyö, liitot)

COREPER (suurlähettiläiden valmisteleva
toimielin)

Ministerineuvoston kokousta ennen
neuvottelukanta mahdollisimman
täsmälliseksi

Vaikuttaminen Euroopan parlamentissa:

14 MEP:iä, europoluueet

Yhteistyö, koalitiot

Parlamentissa: täysistunnot, valiokunnat,
poliittiset ryhmät

Valiokunnan puheenjohtajuudet haluttuja.

Isojen lakipakettien vetovastuut valiokunnissa
haluttuja (=vastuu mietinnön kirjoittamisesta)

Ison poliittisen ryhmän jäsenellä enemmän valtaa

Oma karisma: luottamus, arvovalta, sosiaalinen
verkosto